

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 31.03.2020
Vår ref: 18/02635-27
Deres ref:

Tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Kylles i Sandnes kommune. Tiltakshaver: Velde Pukk AS.

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG_NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon, datert 17. september 2018.

1. Tildeling av driftskonsesjon

Velde Pukk AS, org. nr. 914 995 531, heretter kalt «Tiltakshaver», tildeles driftskonsesjon etter mineralloven § 43.

Tiltakshaver, gis driftskonsesjon for uttak av fast fjell i Kylles på eiendommene gbnr. 9/1, 9/7 og 9/43 i Sandnes kommune. Mineralforekomsten tilhører kategorien grunneiers mineraler.

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 394 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Kylles, Sviland i Sandnes kommune», produsert ved DMF den 29. november 2019, vedlegg 5.

Området er i reguleringsplan «Detaljregulering for masseuttak og massedeponi for Velde på gnr. 9 bnr. 7 m.fl. – Kylles», med PlanID 2014133, vedtatt i bystyret den 13. mars 2017, regulert til steinbrudd/masseuttak og industri.

Tildeling av driftskonsesjon erstatter ikke krav om andre tillatelser, godkjenning, arealavklaring eller konsesjon etter annen lovgivning. Tiltakshaver er ansvarlig for å innhente andre nødvendige tillatelser.

2. Vilkår for driftskonsesjonen

Konsesjonen gis med følgende vilkår:

2.1. Driftsplan

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Dersom Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra driftsplanen, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

2.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver pålegges å stille økonomisk sikkerhet med NOK 3 760 000, som beskrevet i vedtakets punkt 5.11, for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51.

Den økonomiske sikkerheten skal stilles med bankgaranti som en påkravsgaranti for et beløp stort NOK 3 760 000 som beskrevet i punkt 5.11.

Innen 2 måneder etter at konsesjonsvedtaket er truffet, skal Tiltakshaveren overfor DMF ha:

- (i) Inngått avtale om finansiell sikkerhetsstillelse;
- (ii) Fremlagt en påkravsgaranti fra bank som DMF anser tilfredsstillende;

2.3. Bergteknisk ansvarlig

Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig for uttaket skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold.

2.4. Øvrige vilkår

- Innen 2 måneder etter at konsesjonsvedtaket er truffet, skal konsesjonsgrensen for massetaket settes ut eller markeres i terrenget, slik at den er lett synlig gjennom hele driftsperioden.
- Habitater/leveområder/lokaliteter i skogen mellom Velde sitt anlegg og Noredalsvegen for plantevepsen *Hemichria crocea* skal ivaretas.
- Tiltakshaver skal så langt det er mulig, redusere sprengning og annen spesielt støyende aktivitet i den sensitive artens etableringsfase i de deler av bruddet som vender mot kjerneområdet ved Hagafjell.

3. Godkjenning av driftsplan

DMF godkjenner driftsplanen for Kylles. Godkjent versjon av driftsplanen er vedlagt dette konsesjonsvedtak, vedlegg 4.

4. Høringsuttalelser og DMF sine kommentarer

Søknaden om driftskonsesjon har vært på høring jf. forvaltningslovens § 17, hos følgende høringsinstanser: Sandnes kommune, NVE Region sør, Fylkesmannen i Rogaland, Rogaland fylkeskommune, Statens vegvesen Region vest, Lyse Elnett AS samt øvrige høringsinstanser slik det fremgår av adresselisten til høringsbrevet og adresselisten til dette vedtaksbrevet.

Høringsperioden var fra 2. oktober 2019 til 30. oktober 2019.

Fra høringsuttalelsene har DMF særlig merket seg følgende:

Statens vegvesen Region vest:

Vegvesenet forutsetter at tidligere godkjente kryss på fylkesvegnettet i området skal benyttes ved uttak. Utover dette hadde de ingen merknader til søknaden.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning.

Rogaland fylkeskommune:

Fylkesrådmannen viser til at de har vurdert søknaden som sektormyndighet innenfor kulturminnevern, med henblikk på forholdet til automatisk fredete kulturminner. Innenfor området merket som konsesjonsområde er det ikke noen konflikt med automatisk fredete kulturminner. Det ble gjennomført arkeologisk registrering i forbindelse med reguleringsplanen. Fylkesrådmannen viser til at det innenfor hele planområdet er konflikt med automatisk fredete kulturminner for ID 219460, 219462. For førstnevnte kulturminne er det gitt dispensasjon uten vilkår om videre undersøkelse, mens det for ID 219460 er satt vilkår om utgravninger. Ifølge Fylkeskommunen har tiltakshaver ikke tatt kontakt med Arkeologisk museum for å bestille utgravninger, og de ber om at tiltakshaver avklarer med Arkeologisk museum når undersøkelsene kan gjennomføres.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. Vi oppfordrer tiltakshaver om å ta snarlig kontakt med Arkeologisk museum for å avklare og bestille utgraving av kulturminne med ID 219460.

Fylkesmannen i Rogaland:

Fylkesmannen viser til at uttaket drives i henhold til selvberende vilkår i forurensningsforskriften kap. 30. De anser derfor vilkår til utslipp av støv og støy som hjemlet i forurensningsforskriftens bestemmelser. Ifølge Fylkesmannen har gjennomførte målinger ikke hatt vesentlige overskridelser, og at klagen hovedsakelig har vært knyttet til støv og støy fra transport på offentlig veg til og fra uttaksområdet. Ifølge Fylkesmannen har tiltakshaver utfordringer knyttet til å overholde grenseverdiene for utslipp av suspendert stoff til vann. I forbindelse med dette har både Fylkesmannen og Sandnes kommune brukt store ressurser med tanke på tilsyn, befaringer og møter med bedriften hvor utslipp til vann og nedslamming av sårbare resipienter har vært tema. Fylkesmannen mener at det ved mye nedbør blir så mye avrenning at kapasiteten i sedimentasjonsbasseng overskrides, noe som medfører at utslippskravene til suspendert stoff satt i reguleringsplan overskrides. Videre viser Fylkesmannen til at all avrenning går gjennom et bekkedrag og ut i naturreservatet Grunningen. Som avbøtende tiltak mener Fylkesmannen at tiltakshaver må lage en plan som i tid og rom beskriver hvor utjevningsbasseng og sedimentasjonsbasseng skal være. Fylkesmannen anfører at også bruddet må tas i bruk til dette, samt at Fylkesmannen understreker viktigheten av at plassering av utjevningsbasseng beskrives for hele driftsperioden. I den forbindelse understreker Fylkesmannen at de ikke kan akseptere at det i fremtiden oppstår perioder over flere år hvor utslippskravene brytes fordi det ikke er avsatt store nok arealer til å håndtere avrenningsvannet som følge av aktiviteten i uttaket. Fylkesmannen viser til at dette også gjelder når deler av avrenningsstrømmen også skal gå til Kyllsvannet. Kyllsvannet fremheves som en sårbar resipient og at deler av den også er naturreservat. Fylkesmannen viser til at det derfor vil bli stilt like strenge utslippskrav som til Grunningen. De vil foreta en gjennomgang av nåværende regulering etter forurensningsloven med tilhørende forskrift i nærmeste fremtid. Når det gjelder

naturmangfold viser Fylkesmannen til at plantevepsen *Hemichiria crocea* har et fåtall registreringer i Norge og er i Rogaland kun påvist i skogen mellom Velde sitt anlegg og Noredalsvegen. For å ivareta registreringen må skogen ved funnstedet ikke fjernes. Fylkesmannen løfter også frem funn av en sensitiv art i nærheten av uttaksområdet, og ber om at vi stiller vilkår som kan bidra til å ivareta arten og dennes muligheter for hekking i området. Da det er snakk om en sensitiv art, har DMF valgt å utelate konkret informasjon om hva det gjelder. Både tiltakshaver, Fylkesmann og kommunen vet hvilken art det er snakk om.

DMF sine kommentarer:

DMF forutsetter at tiltakshaver er kjent med og etterstreber å overholde de bestemmelser og begrensninger som fremgår av forurensningsforskriften kap. 30. Vi legger til grunn at tiltakshaver gjennomfører nødvendige tiltak, slik forurensningsforskriften kap. 30 henviser til.

På bakgrunn av innholdet i Fylkesmannens høringsinnspill, ble innspillet oversendt tiltakshaver for uttalelse. Vedrørende Fylkesmannens merknader knyttet til utslipp til vann har tiltakshaver uttalt følgende:

«Utslipp til vann

Velde har per i dag et sedimenteringsbasseng oppstrøms innløpsbekken til Grunningen som skal fjerne partikler fra overflatevann før dette ledes videre til Grunningen. Sedimenteringsbasseng har et stort nedslagsfelt bestående av dyrket mark, fjellområder, deponi og brudd. I tillegg pumpes finpartikler fra bruddet til et område («slam lagunen») før det ledes videre til sedimenteringsbassenget. Slam lagunen er etablert mellom Ognafjellet og Ranglefjellet og vannet som pumpes dit har flere dagers oppholdstid. Det er etablert en kontinuerlig målestasjon ved utløpet av sedimenteringsbassenget som måler turbiditet, pH og vannføring. I tillegg tas det ukentlige prøver av suspendert stoff (blandeprøver). Det jobbes også med å finne et forholdstall mellom suspendert stoff og turbiditet. Målingene oppsummeres i månedsrapporter som sendes til Fylkesmannen. Målinger viser at kravet på 50 mg/l ikke overholdes dersom vannføringen overskrider 200 m³/h. Dette har ført til tilslamming av innløpsbekken. For å bedre utslippssituasjonen har flere tiltak blitt iverksatt:

- Sedimenteringsbasseng er utvidet
- Utløpsarrangement ble forbedret med terskel
- Det er etablert et sandfilter i utløpet av slamlagunen
- Innløpet til slamlagunen er flyttet lengst bort fra utløpet
- Tilsåing av åpne deponiområder som drenerer til sedimenteringsbassenget
- Avskjæring av tilsådde deponiområder slik at disse ledes forbi sedimenteringsbassenget

I tillegg har innløpsbekken til Grunningen blitt rensert i høst. Siste delen av bekken som er i verneområdet renses når forhold tilsier en trygg maskinbruk i området. Videre skal det etableres et steinfilter mellom deponiet og sedimenteringsbassenget som først og fremst skal redusere hastigheten på vannet. Da kravet på 50 mg/l suspendert stoff er svært vanskelig å overholde i perioder med mye nedbør, er det planlagt å snu vannet fra bruddet mot Kylesvatnet. Dette vil redusere vannføring i sedimenteringsbassenget. I den forbindelsen skal det sprenges ut et stort område i bruddet («synken») på 100 x 100 x 15 m. Alt vann fra bruddet skal ledes til synken som vil kunne fordrøye vannet og vannføringen ut av bruddet kan reguleres som ønsket. Velde vil bruke synken til å rense overflatevann slik at dette kan gjenbrukes som prosessvann. For å fordrøye et 20 års regn ned til 200 m³/h, trengs et fordrøyningsvolum på 7500 m³. Synken vil dermed

kunne fordrøye et 20 års regn uten problemer. Synken kan holde tilbake overflatevann i perioder med mye nedbør og tømmes gradvis i perioder med lite/ingen nedbør. For å bedre utslippssituasjonen til Grunningen, skal også utløpet fra slamlagunen pumpes tilbake til synken. I tillegg er det planlagt å etablere et sedimenteringsbasseng mellom bruddet og Kylllesvatnet som vil fungere som en sikkerhet og et ekstra rensetrinn før utslipp til Kylllesvatnet. Dette bassenget dimensjoneres for å kunne fjerne partikler med synkehastighet 0, 1 mm/s (tilsvarende veldig fin sand) ved en vannføring på 200 m³/h. Med synken som et svært utjevningsbasseng før sedimenteringsbassenget, kan vannføringen til sedimenteringsbassenget reguleres som ønsket».

DMF forutsetter at tiltakshaver fortsetter å være i dialog med Fylkesmannen knyttet til avrenningsproblematikken i området. Når det gjelder naturmangfold, har DMF valgt å stille vilkår på bakgrunn av Fylkesmannens merknader. I høringsinnspillet fra Fylkesmannen samt tilsvaret fra tiltakshaver er det løftet fram en sensitiv art som er registrert i nærheten av uttaksområdet. På bakgrunn av at arten er nettopp et sensitivt funn, har DMF valgt å utelate nærmere spesifisering knyttet til navn og sted knyttet til registrering og funn av denne. Vi har likevel stilt vilkår slik det fremgår av vedtakets punkt 2.4.

Sandnes kommune:

Kommunen innleder sitt høringsinnspill med å anbefale at tiltakshaver får driftskonsesjon. De informerer oss likevel om flere forhold. Først og fremst påpeker kommunen at tiltakshaver har hatt utfordringer med tanke på å overholde grenseverdien for utslipp til vassdrag i forurensningsforskriften § 30-6, samt reguleringsbestemmelsene §§ 3.5 og 3.6. Ifølge kommunen er tiltakshaver den største kilden til utslipp til naturreservatet Grunningen, og at de har utarbeidet en handlingsplan/tiltaksplan for å redusere utslippene. I tiltaksplanen er det skissert at et aktuelt tiltak er at deler av avrenningen skal ledes østover mot Kylllesvatnet framfor til Grunningen. Dette krever like fullt tillatelse fra NVE jf. reguleringsbestemmelsene § 3.5. Sandes kommune skriver også at det har vært møter mellom kommunen, Fylkesmannen og tiltakshaver vedrørende situasjonen og at det har blitt skissert flere avbøtende tiltak i møtet. Kommunen viser også til at de behandler en endring av reguleringsplanen som omfatter tre punkter; hensynssonene, faresone for brann- og eksplosjonsfare samt utvidelse av LNF-området LNF1.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet fra Sandens kommune til etterretning. Vi viser også til vår kommentar til Fylkesmannens høringsinnspill. DMF forutsetter at tiltakshaver fortsetter å ha dialog med kommunen og Fylkesmannen når det gjelder avbøtende tiltak for å redusere avrenning til naturreservatet Grunningen.

Lyse Elnett AS:

Lyse viser til at de har en eksisterende 22kV linje nært masseuttaket som det må tas hensyn til. De opplyser om at de vil vurderer å fremme krav om erstatning dersom det oppstår strømutfall på linje som skyldes støv fra massetaket. Dersom det skal graves, må det gis beskjed til Lyse i god tid før gravearbeidene påbegynnes. Det skal også inngå en «Nær ved»-avtale ved arbeid nær høyspenningskabler, rør for gass- og/eller fjernvarme/fjernkjøling. Lyse viser til at det finnes mer informasjon på www.lysenett.no/byggeoggrave. I tillegg viser de til informasjon om sikkerhetstiltak på skjema og kart som blir tilsendt i forbindelse med gravemelding. Lyse påpeker også at det må bestilles kabelpåvisning for å få nøyaktig markering av kabler og rør sin

plassering i terrenget. I det tilfelle at arbeidet utløser et behov for å flytte på eksisterende infrastruktur, må det settes av arealer til ny trase for nettstasjon/noderom/energisentral. Dette må avklares med Lyse, samt at det må gis rettigheter med minst like gode vilkår som det Lyse har for eksisterende infrastruktur. Videre peker Lyse på at det ikke må iverksettes tiltak som forringer adkomsten til deres anlegg. Det må heller ikke iverksettes tiltak som fører til endring av overdekning over kabler/rør eller reduserer høyden opp til luftledninger.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet fra Lyse Elnett AS til etterretning. Vi forutsetter at tiltakshaver retter seg etter de anbefalinger og føringer som Lyse viser til i høringsinnspillet.

5. DMF sin vurdering av søknad om driftskonsesjon

Minerallovens formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.

I henhold til mineralloven § 43 krever samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ masse og ethvert uttak av naturstein, driftskonsesjon fra DMF. Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett.

En konsesjonssøknad skal underlegges en skjønnsmessig prøving før det avgjøres om driftskonsesjon skal gis. Ved vurderingen av hvorvidt driftskonsesjon skal gis skal det legges vekt på om søker er «skikket» til å utvinne forekomsten. Dette innebærer at det skal legges vekt på om prosjektet fremstår som gjennomførbart økonomisk, om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift og om søker har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten. Ved vurderingen av om det skal gis driftskonsesjon skal det også legges vekt på hensynene angitt i mineralloven § 2.

DMF kan fastsette vilkår for en driftskonsesjon. Vurderingstemaet ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles, vil i stor grad falle sammen med de hensyn som er relevante ved vurderingen av om konsesjon skal gis.

DMF har foretatt følgende vurdering av konsesjonssøknaden:

5.1 Utvinningsrett

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien grunneiers mineraler. Tiltakshaver er ikke grunneier til konsesjonsområdet, og det kreves derfor avtale med grunneier om utvinningsrett til forekomsten. Tiltakshaver har i søknadsprosessen fremlagt avtaler med grunneierne for gbnr. 9/1, 9/7 og 9/43 i Sandnes kommune som dokumentasjon for utvinningsrett.

Avtalene gir Tiltakshaver utvinningsrett til forekomsten på det omsøkte konsesjonsområdet i avtaleperioden.

DMF vurderer at Tiltakshaver har utvinningsrett til forekomsten.

5.2 Tiltakets arealmessige status

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 394 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Kyllles, Sviland i Sandnes kommune», produsert ved DMF den 29. november 2019.

Området er i reguleringsplan «Detaljregulering for masseuttak og massedeponi for Velde på gnr. 9 bnr. 7 m.fl. – Kyllles», med PlanID 2014133, vedtatt i bystyret den 13. mars 2017, regulert til steinbrudd/masseuttak og industri.

5.3 Prosjektets økonomi

DMF har vurdert årsregnskap med styrets årsberetning og noter for siste 2 år. Ut fra de gitte opplysningene vurderer DMF at bedriften er økonomisk skikket.

5.4 Driftsplan

For å ivareta kravet om bergfaglig forsvarlig drift, finner DMF grunn til å innta som vilkår i konsesjonen at driften til enhver tid skal skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Driftsplanen skal være et styringsverktøy for Tiltakshaver i gjennomføringen av uttaket, og et referansedokument ved DMFs tilsyn.

Tiltakshaver har i forbindelse med søknaden fremlagt forslag til driftsplan for uttaket.

Forslaget til driftsplan omfatter hele driftsperioden og avslutningen av steinbruddet. Beskrivelsen og kart- og snitt-tegninger presenterer den planlagte brytningen av forekomsten innenfor det omsøkte arealet på 394 dekar. Det totale volum fast fjell som skal tas ut er estimert til 30 millioner m³. Årlig uttak vil variere med markedet, men planlagt uttak pr. år er 770 000 faste m³. Det legges opp til drift i tre etapper. Utdrevne områder som ikke er nødvendig i den videre drift, istandsettes fortløpende. Videre presenteres plan for sikring og for avslutning. Bruddområdet planlegges tilbakeført til henholdsvis industriområde i sør (i reguleringplanens I1 og I2) og byggeområde i nord (i reguleringsplanens M1 og M2).

DMFs vurdering er at vedlagte versjon av driftsplan for Kyllles, kan godkjennes. Planen anses å tilfredsstille de krav DMF stiller til driftsplaner og etter DMFs vurdering legger planen opp til bergfaglig forsvarlig drift.

Dersom det under driften oppstår nye situasjoner eller andre endringer i forutsetningene for driften, eksempelvis geologiske og kvalitetsmessige variasjoner, bør det imidlertid på vilkår kunne gis åpning for å gjøre endringer og tilpasninger i forhold til planen. I tilfeller hvor Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

Underveis i driften vil DMF kunne ha behov for oppdaterte kart og snitt som dokumenterer dagens situasjon i uttaksområdet og status i forhold til godkjent driftsplan. Det inntas derfor som vilkår i konsesjonen at DMF kan kreve at Tiltakshaver foretar ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

5.5 Bergfaglig forsvarlig drift

Kravet om at driften skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte innebærer at aktiviteten må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for denne type virksomhet.

DMF vurderer at den foreslåtte driftsmåte er for uttaket bergfaglig forsvarlig. Ved vurderingen har DMF lagt vekt på driftsplanen for uttaket.

5.6 Søkernes kompetanse for drift av forekomsten

Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.

I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser skal ha en bergteknisk ansvarlig.

Tiltakshaver har i søknaden oppgitt Ole Bernhard Eriksen som bergteknisk ansvarlig for uttaket. Vedkommende er registrert hos DMF som bergteknisk ansvarlig for uttaket og oppfyller forskriftens kvalifikasjonskrav.

I tillegg har søker oppgitt å ha følgende personer med teknisk og bergfaglig kompetanse i foretaket:

- Kjartan Eggebø, Fagskoleutdanning tekniske fag - bygg og anlegg, Bergsprengereksamen, 2016.
- Hernan Mujica, Sivilingeniør, kurs betongteknologi, kurs i produksjons- og samsvarskontroll, kurs for produksjonsledere og kontrollleder, betongproduksjon.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten.

5.7 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Ved vurderingen av om driftskonsesjon skal gis skal hensynet til miljøet vektlegges og DMF kan i konsesjonsvedtak stille vilkår for å ivareta miljøhensyn.

Det foreligger en godkjent reguleringsplan for uttaket. I forbindelse med planprosessen er det gjennomført en konsekvensutredning hvor miljøverdier i området er beskrevet og uttakets konsekvenser for miljø er utredet.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 pålegger alle myndighetsinstanser som fatter beslutninger som har virkninger for naturen å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I DMFs behandling av konsesjonssøknaden er reguleringsplanen, høringsuttalelser, samt egne søk i naturbase og Artskart (gjennomført i september 2019) lagt til grunn for vurderingene etter naturmangfoldloven. I vurderingsgrunnlaget er det ikke kommet frem opplysninger som tyder på at uttaket vil komme i konflikt med naturverdier i området.

Konsekvensutredningen beskriver at det ble gjennomført befaringsplan av området den 14. mars 2016 uten at det ble gjort funn av viktige naturverdier innenfor planområdet. Fylkesmannen har imidlertid i sitt høringsinnspill henvist til eksistens av viktige villbier og funn av plantevepsen *Hemichria crocea*. For å ivareta registreringen må skogen ved

funnstedet ikke fjernes. Fylkesmannen løfter også frem funn av en sensitiv art i nærheten av uttaksområdet, og ber om at vi stiller vilkår som kan bidra til å ivareta arten og dennes muligheter for hekking i området.

DMF anser at kunnskapskravet i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av uttaket og det ikke kan påvises effekter av tiltaket på truet, nær truet eller verdifull natur, legger DMF til grunn at det ikke er nødvendig å foreta ytterligere vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9-12.

Vi har likevel, på bakgrunn av Fylkesmannens høringsinnspill, valgt å stille vilkår knyttet til naturmangfold og naturmiljø slik det fremgår av vedtakets punkt 2.4.

Avrenning

Det fremgår av konsekvensutredningen at tiltaket kan medføre avrenning ned til resipient, nærmere bestemt Grunningen (naturreservat) og deler av Kyllesvatnet (hvor deler av vannet er registrert som naturreservat). Tematikken er også omtalt i høringsinnspillene fra Fylkesmannen og fra kommunen. Begge høringsinstansene viser til at tiltakshaver har utfordringer knyttet til å overholde de grenseverdiene for utslipp av vann som framgår av forurensningsforskriften § 30-6. DMF forutsetter at tiltakshaver fortsetter å ha dialog med både Sandnes kommune og Fylkesmannen i Rogaland når det gjelder iverksetting av tiltak for å ivareta begge de ovennevnte resipientene. Vi oppfordrer tiltakshaver på det sterkeste til, i samråd med kommunen og Fylkesmann, å finne avbøtende tiltak med formål om å redusere utslippene til resipientene slik at det er mulig å overholde grenseverdiene i forurensningsforskriften § 30-6.

DMF minner om forurensningsforskriften kapittel 30 og meldeplikten til forurensningsmyndigheten ved oppstart av virksomheten.

Tiltakets konsekvenser for kulturminner

Kulturminner er behandlet som eget tema i konsekvensutredningen.

DMF støtter seg til de vurderinger som er gjort i forbindelse med reguleringsplanarbeidet og mener hensynet til kulturminner er ivaretatt. DMF minner imidlertid om den generelle varslingsplikten i hht. kulturminneloven § 8.

På bakgrunn av overnevnte har DMF kommet fram til at det ikke foreligger forhold knyttet til miljø og kulturminner som tilsier at driftskonsesjon ikke skal gis eller at det er nødvendig å stille vilkår om avbøtende tiltak.

5.8 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

Forvaltning og bruk av mineralressursene skal ivareta hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift. Det er derfor viktig at driver gjennomfører nødvendige sikringstiltak for å hindre eventuelle skader på eiendom, mennesker og dyr.

Bruddet skal drives som tradisjonell palldrift. Fallhøyder skal ikke være høyere enn 15 meter og avsatser ikke mindre enn 7 meter brede. Bruddet er sikret med gjerde.

DMF har kommet til at dette ikke er avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

5.9 Tiltakets betydning for verdiskaping og næringsutvikling

Forekomsten det søkes driftskonsesjon for inngår i råstoffgrupperingen sand, grus, pukk og leire (byggeråstoffer). Råstoffet bearbeides til produkter som det moderne samfunnet er helt avhengig av og som anvendes til bruk i bygg, veier og anlegg.

Tiltakshaver opplyser at Velde Industri AS er regionens største leverandør av pukk, asfalt og betong. i 2018 har Velde Industri 250 ansatte omsetter for 500 millioner. De er synlige i store deler av regionens bygg- og anleggsprosjekter. De har fokus på gjenvinning av produkter som ellers må håndteres som avfall, og har blant annet investert i et massivt vaskeanlegg for gjenvinning av masser som tidligere ble lagt på deponi. Dette bidrar til å øke levetiden på både deponi og masseuttak, samt at det spares store mengder transport og energi siden gjenvinning og produksjon er samlokalisert.

Videre opplyses det at ressursen er en granittisk gneis og er ensartet innenfor bruddområdet. Det er ikke kvalitetsvariasjoner av betydning. Bergarten har tilstrekkelig gode mekaniske egenskaper til at steinproduktene kan nyttes til de fleste formål. Ressursen brukes som asfalttilslag, betongtilslag og pukk for ulike bygningsformål.

5.10 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Tiltakshaver opplyser følgende om avslutning:

Pallene avsluttes med svakt hellende bruddsåler og bruddfronter som avsluttes med terrasser. Revegetering skal skje fortløpende etter hvert som bruddkantene ferdigstilles. Skjerming av bruddet mot omgivelsene skal være best mulig. Bruddkantene skal avsluttes med palletrinn. Bruddet skal til enhver tid ikke ha brattere veggvinkel enn 56 grader. Fallhøyder skal ikke være høyere enn 15 meter og avsatter ikke mindre enn 7 meter brede. Revegetering skal skje fortløpende etter hvert som bruddkantene ferdigstilles. Skjerming av bruddet mot omgivelsene skal være best mulig.

Område for masseuttak skal tilbakeføres til byggeområde (uspesifisert) i tråd med gjeldende reguleringsplan. Etter hvert som etapper avsluttes skal området gå over til byggeområder. Avslutning skal skje til kotehøyder for ferdig terreng i henhold til reguleringsplan. Minste helning på ferdig planert areal skal være 1:100.

Etterbruk til næringsformål vil fungere som en forlengelse av regulert industriområde. Det ligger lengre borte fra Sandnes Øst og er skjermet fra omkringliggende gårder/boliger ved sin plassering på et lavere nivå omgitt av høye fjellskjæringer. Felt I1 er et nytt industriområde på ca. 90 dekar. Det tilrettelegges i dette området for industrivirksomhet som har tilknytning til eller kan kombineres med masseuttaksvirksomhet. Dette gjelder bl.a. betongblander, asfaltverk, administrasjonsbygg, lager, servicebygg, produksjonsfabrikker og verksted m.m. Felt I2 er i stor grad bebygget med bygninger og anlegg i dag, men gir samtidig rom for nye etableringer som del av den naturlige utviklingen som forventes innenfor området og for bedriften generelt.

Bruddet er sikret med gjerde.

DMF vurderer det slik at de planer som foreligger for etterbruk eller tilbakeføring er tilfredsstillende, og således ikke noe avgjørende moment mot at konsesjon gis.

5.11 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver har i samsvar med forskrift til mineralloven § 2-1 fremsatt forslag til sikkerhetsstillelse i sin søknad om driftskonsesjon. DMF fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelsen.

Tiltakshaver foreslår å stille økonomisk sikkerhet med et beløp pålydende NOK 500 000.

5.11.1. Pålegg om økonomisk sikkerhetsstillelse og vurdering av sikkerhetens størrelse

DMF vurderer Tiltakshavers forslag til sikkerhetens størrelse å være for lavt. Etter forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd skal den økonomiske sikkerheten være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt.

DMF finner etter en konkret vurdering av tiltaket at Tiltakshaver skal pålegges å stille finansiell sikkerhet med NOK 3 760 000 for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51. Ved vurderingen av størrelsen på sikkerheten har DMF lagt vekt på egne erfaringstall for tilsvarende uttak, med tillegg for eksterne- og uforutsette kostnader.

5.11.2. Sikkerhetsstillelsens form

Formen på sikkerhetsstillelsen skal være slik at den ved konkurs hos Tiltakshaver ikke vil inngå i konkursboet jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at den økonomiske sikkerheten stilles ved Bankgaranti.

Innen 2 måneder etter at dette konsesjonsvedtak er truffet, skal Tiltakshaver stille en bankgaranti som en påkravsgaranti, som DMF finner tilfredsstillende, for et beløp stort NOK 3 760 000.

DMF kan fremme krav under bankgarantien i følgende tilfeller:

- (i) Etter utløpet av Tiltakshavers frist til å utføre nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak som aksepteres av DMF;
- (ii) Ved konkurs, opphør eller annen avvikling av Tiltakshavers virksomhet; og
- (iii) Ved tilbakekall av konsesjonen,

Ved melding til garantisten om at ett av tilfellene i punkt (i) – (iii) over foreligger har DMF rett til å få utbetalt det krav som gjøres gjeldende under bankgarantien, uten hensyn til innsigelser fra Tiltakshaver.

Bankgarantien faller bort etter skriftlig samtykke fra DMF.

5.11.3. Rapportering og dokumentasjon

DMF finner behov for at Tiltakshaver underveis i driften vurderer om den eksisterende sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikring- og oppryddingstiltak, og gir DMF tilbakemeldinger om dette. Dersom uttakets beregnede driftsperiode endres, eller det skjer andre vesentlige endringer i driftsplanen, skal DMF underrettes umiddelbart. For det tilfelle at driftsperioden er lengre enn 5 år, skal Tiltakshaveren hvert femte år foreta en vurdering av om sikkerheten er tilstrekkelig. Når vurderingen er foretatt, skal tiltakshaver utarbeide en rapport som oversendes DMF uten unødig opphold.

DMF kan også ha behov for ytterligere rapportering og dokumentering enn det som fremkommer over, og finner av den grunn behov for å pålegge Tiltakshaver plikter om dette i konsesjonsvilkårene.

5.11.4. Justering av sikkerheten

DMF kan fatte vedtak om endring av den finansielle sikkerheten, herunder ved at det kreves bankgaranti for et økt beløp og/eller at det kreves individuell fondsavsetning til bankkonto som DMF skal ha pant i, jf. forskrift til mineralloven § 2-2. Denne avtalen får virkning også for slike vedtak og for eventuelle krav som måtte oppstå som følge av endringer i mineralloven med forskrifter.

Ved endringer i kravene til sikkerhet plikter Tiltakshaver å stille med ny påkravsgaranti og/eller signere en pantsettelseserklæring som skal oversendes banken, samt inngå en ny avtale om finansiell sikkerhetsstillelse dersom denne skal bestå av annet enn bankgaranti alene.

6. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest fem år etter at konsesjonen er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom:

- Utvinningsretten for statens mineraler slettes
- avtalen om rett til å utnytte forekomst av grunneiers mineraler opphører
- skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter mineralloven § 37 andre ledd bokstav a

Driftskonsesjonen kan ikke overdras. Dette gjelder også ved overdragelse av utvinningsretten.

7. Tiltakshavers plikter

Tiltakshaver har rettigheter og plikter som følger av mineralloven med forskrifter.

Meldeplikt ved oppstart og stans av drift

Senest en uke før oppstart av driften skal tiltakshaver sende melding til DMF. Tiltakshaver skal også sende melding til DMF før driften midlertidig stanses eller legges ned, i henhold til mineralloven § 44.

Driften skal utføres med varsomhet

Driften skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig. Arbeidene skal heller ikke føre til unødvendig forurensning eller skade på miljøet, i henhold til mineralloven § 48.

Forsvarlig sikring og opprydding

Området skal sikres slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Sikringsplikten omfatter også gruveåpninger, tipper og utlagte masser på områder som er tilknyttet konsesjonsområdet i henhold til mineralloven § 49. Området skal være forsvarlig ryddet mens arbeidene pågår, i henhold til mineralloven § 50. Området skal være forsvarlig ryddet og varig sikret etter at arbeidene er avsluttet, i henhold til mineralloven §§ 49 og 50. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

Ansvar for bergteknisk ansvarlig

Bergteknisk ansvarlig har et særskilt ansvar for å påse

- at driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsene ellers ivaretas
- at avbyggingen av forekomsten skjer på en bærekraftig måte
- at driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan

Rapportering

Tiltakshaver skal sende årlig driftsrapport til DMF via «MinSide» på dirmin.no.

Når uttak av grunneiers mineraler legges ned, kan DMF stille krav om å sende inn sluttrapport, måledata og prøvemateriale. Dette gjelder dersom uttaket har mineraliseringer av vesentlig geologisk interesse.

8. Rett til å klage

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket i samsvar med reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Fristen for å klage er 3 uker etter at dere mottok dette brevet. Klagen skal sendes til DMF for ny vurdering. Dersom DMF ikke finner grunn til å gjøre om vedtaket, sendes klagen til Nærings- og fiskeridepartementet, som treffer endelig vedtak i saken. Klagen må beskrive og begrunne hva det klages over, og inneholde forslag til endringer.

Partene i saken har rett til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Maria Lauritzen
seksjonsleder

Thomas Furunes
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Stine Borge Nordskog

Vedlegg:

Kylles - påkravsgaranti

Kylles - godkjent driftsplan

Kylles - kart over konsesjonsområde

Kylles - avtale om finansiell sikkerhetsstillelse

Mottakere:

Velde Pukk AS Noredalsveien 294 4308 SANDNES

Kopi til:

Sandnes kommune	Postboks 583	4305 SANDNES
Liv Wilhelmine Kopperdal	RISKA BO- OG AKTIVITETSSENTERAMBOLTVEIEN 6	4311 HOMMERSÅK
Marit Lura	NOREDALSVEIEN 384	4308 SANDNES
Charlotte Høiland	NORMANNS GATE 37	4014 STAVANGER
Anita Pornjanthao Høiland	NORMANNS GATE 37	4014 STAVANGER
Loth Pauline P. Høiland	NORMANNS GATE 37	4014 STAVANGER
VS Stein AS	Kylles	4308 SANDNES
Tønnes Lura	NOREDALSVEIEN 384	4308 SANDNES
Brit Høiland	FAGERSTØLVEIEN 19 B	4027 STAVANGER
Unni Elisabeth Dahle	SKEILUNDEN 24	4318 SANDNES
Gaute Bjaanes	JÆRGATA 22	4012 STAVANGER
Magnar Tveiten	BAUNEVEIEN 7 A	4328 SANDNES
Signe Helene Tveiten	BAUNEVEIEN 7 A	4328 SANDNES
Torild Oftedal	NOREDALSVEIEN 202	4338 SANDNES
Velde Industri AS	Noredalsv. 294	4308 SANDNES
Lindi Tone Eik Jonassen	KYLLESVEIEN 66	4308 SANDNES
Sven Martin Jonassen	KYLLESVEIEN 66	4308 SANDNES
Ingve Furenes	Kyllesveien 95	4308 SANDNES
Henning Furenes	KYLLESVEIEN 99	4308 SANDNES
Eldar Melbøe Kyllesø	KYLLESVEIEN 59	4308 SANDNES
Rune Lutsi	KYLLESVEIEN 50	4308 SANDNES
Erik Skjørestad	SKJØRESTADVEIEN 7	4338 SANDNES
Odd Helge Skjørestad	SKJØRESTADVEIEN 20	4338 SANDNES
Kato Sinnes	KYLLESVEIEN 100	4308 SANDNES
Bjørge Sjursen	FRØYERVEIEN 34	4328 SANDNES
John Ingvar Sjursen	FRØYERVEIEN 34	4328 SANDNES
Kjetil Tjessem	Noredalsveien 330	4308 SANDNES
Anne May Horve Tjessem	Noredalsveien 330	4308 SANDNES
Torgeir Haga	SKJØRESTADVEIEN 13	4338 SANDNES
Kjell Gaute Sinnes	KYLLESVEIEN 96	4308 SANDNES
Forsvarsbygg	Postboks 405 Sentrum	0103 OSLO
Kjell Olav Sømme	NOREDALSVEIEN 217	4338 SANDNES
Turid Ween Haga	NOREDALSVEIEN 200	4338 SANDNES
Torsteinsfjellet AS	Postboks 338	4303 SANDNES
Statens vegvesen Region vest	Postboks 43	6861 LEIKANGER
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001 STAVANGER
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59, Sentrum	4001 STAVANGER
Norges vassdrags- og energidirektorat Region sør	Postboks 2124	3103 TØNSBERG
Lyse Elnett AS	Postboks 8124	4069 STAVANGER